

Verslag ontwikkelgesprek ALO, Hanzehogeschool Groningen

15 oktober 2021

Locatie: Fontys Sporthogeschool, Eindhoven

Op 15 oktober 2021 hebben de teamleider, de hogeschoolhoofddocent, de lector en de curriculumcommissie van de opleiding ALO een ontwikkelgesprek gevoerd met twee leden van het visitatiepanel. Dit verslag geeft een samenvatting van dit gesprek.

De opleiding heeft op basis van de aanbevelingen uit het visitatierapport een ontwikkeldocument opgesteld. Er zijn twee onderwerpen uit de aanbevelingen uitgekozen om in het ontwikkelgesprek aandacht aan te besteden:

1. Theoretische en methodologische diepgang van de afstudeerwerken
2. Toetsing

Ad 1.

Er wordt in het gesprek een nadere duiding gegeven van de aanbevelingen die zijn gedaan.

De onderzoeksvraag was bij heel veel studenten van dezelfde orde (effectiviteit en praktische bruikbaarheid), evenals de methodologie. Niet bij elke onderzoeksvraag was dit de meest passende methode (mismatch vraagstuk – onderzoeksvraag – theoretische diepgang - methodologie).

De keuze voor de ontwerpcyclus is sterk, maar kent verschillende fasen met hun eigen typen onderzoek (ontwikkelonderzoek, evaluatief onderzoek, implementatieonderzoek); die variëteit is nu nog te mager in de afstudeerwerken.

Advies: de zoekskills bij studenten verbeteren zodat zij relevante literatuur kunnen vinden i.p.v. de aangereikte artikelen van de opleiding te gebruiken die niet altijd passen bij het vraagstuk dat de student onderzocht. Ook meer aandacht voor de verschillende typen onderzoek die binnen de ontwerpcyclus mogelijk zijn zodat studenten passend bij hun vraagstuk de juiste methode kunnen kiezen en verantwoorden.

De lector merkt op dat de praktische relevantie en methodologische grondigheid met elkaar op gespannen voet kunnen komen te staan. Ons werkveld ervaart het ontwerpgerichte onderzoek als zeer waardevol omdat het impact heeft.

Het panel adviseert tot slot om studenten iets meer tijd te geven voor hun onderzoek (nu een half jaar; kan dat langer?) om het onderzoek methodologisch goed uit te voeren en relevante literatuur te vinden.

Ad 2.

Voor het onderwerp toetsing is gekozen omdat het ALO-curriculum wordt geflexibiliseerd zodat we beter kunnen inspelen op praktijkvraagstukken. Het werken aan complexe vraagstukken in InnovatieWerkPlaatsen (IWP's) zal een andere manier van toetsing vragen. Hoe zou dat er uit kunnen zien? Er wordt gespand over de ideeën die er nu zijn.

Een van de panelleden schetst een beeld van de toetsing bij zijn eigen opleiding. Binnen Fontys zijn er gedurende het studiejaar diverse formatieve momenten waar docent, student en stagebegeleider bij aanwezig zijn. De rol van de stagebegeleider in de beoordeling wordt besproken. Kalibreren met werkveld is daarin belangrijk. Het werken in (academische) opleidingsscholen helpt hierbij. De stagebegeleiders van deze scholen zijn nauw betrokken bij de formatieve toetsen in de eindfase.

Bij andere lerarenopleiding binnen Fontys zijn er voorbeelden dat een lerarenopleider voor een dag in de week op een opleidingsschool gezet wordt. Hij werkt vanuit daar aan de begeleiding van de studenten, samen met de opleider in de school. Voor Fontys Sport is dit nog wel een zoektocht want er lopen vaak niet veel LO'ers op 1 school waardoor dat helaas niet uit kan. Dit wordt herkend in Groningen.

et andere panellid heeft vanuit haar rol iets minder zicht op de toetsing, maar adviseert wel om goed te letten op toetsdruk.

Voorts wordt gesproken over het werken met leerwegaafhankelijke leeruitkomsten (LoLu's). De feedback die tijdens de visitatie werd gegeven, was dat de huidige LU's en criteria soms multi-interpretabel waren. In de 'nieuwe' wijze van toetsen willen we juist naar LOLU's toe die nog algemener geformuleerd zijn. Daarmee zou de mate waarin de LOLU's multi-interpretabel zijn juist kunnen toenemen. De vraag is: Hoe maken we de beoordeling minder multi-interpretabel en hoe kunnen we dat bij LOLU's realiseren?

Een van de panelleden geeft aan dat de LU's en criteria op zich prima waren, maar dat het proces door het jaar heen bij vakmanschap niet duidelijk overkwam en ruimte liet voor verschillende interpretaties. Er volgt een discussie over het werken met LOLU's. Die worden vastgelegd door de opleiding, maar we willen de student leren om zelf, samen met de praktijk en de opleiding, de criteria te bepalen wanneer het beroepsproduct goed genoeg is. Als handvat geven we als opleiding omschreven gedragingen mee per leeruitkomst. (Vgl Fontys ICT)

De panelleden herkennen het vraagstuk. Het project Generieke Leeruitkomsten loopt binnen de lerarenopleidingen van Fontys (bestuursakkoord). Fontys is wel zoekende hoe groot de vrijheidsgraden moeten zijn, want criteria en rubrics sturen het leren. Studenten hebben veel structuur nodig. Ook roept het borgen van de kennisbasis bij LOLU's vragen op. Hoe doe je dat? Aan de andere kant kan het 'alles van tevoren dichttimmeren' ervoor zorgen dat het aansluiten bij vraagstukken uit de praktijk en het innovatievermogen van de student belemmerd wordt. Het advies van een van de panelleden is om dit eerst als een pilot bijvoorbeeld bij 1 klas of in 1 studiejaar uit te proberen en dan al experimenterend te leren.